

Aan alle politieke partijen Gemeente Best

Cc College van B&W Gemeente Best

Van: José de Bresser, lid BOBAH , lid Klankbordgroep Groen
Jan Teunissen, lid Klankbordgroep Groen

Ref: Maak van het buitengebied van Best geen industrieterrein van zonnepaneelvelden
Datum: 3 maart 2019

Geachte partij,

Als leden van de Klankbordgroep Groen is ons gevraagd om onze visie te geven over *“Het voorontwerp bestemmingsplan buitengebied Best 2019”*. Wij hebben ons gefocust op het daarvan deulitmakende *“Visiedocument Duurzame energieopwekking Buitengebied Best”*, en dan met name zonnepaneelvelden in Best.

Desgevraagd gaven wij als lid van “Klankbordgroep Groen” in de vergadering van 11 febr. jl onze visie over de energieopwekking in het buitengebied en dan met name over het plaatsen van zonnepaneelvelden in het buitengebied. De visie die wij als reactie op dit visiedocument ontwikkelde legden wij reeds neer bij meerdere instanties op het gebied van energietransitie en milieu en ook bij de gedeputeerde van Provincie Brabant. Wij leggen deze visie bij deze ook graag bij u neer (zie bijlage 1). In dit bijgevoegde document laten we zien dat er regels gesteld moeten worden aan het plaatsen van zonnepaneelvelden in het buitengebied. Wij stellen een duidelijke, meetbare regeling voor: 1 zonnepaneel op de grond moet worden gekoppeld aan twee zonnepanelen plaatsen op het dak. Twee vliegen in één klap: minder panelen op de grond (en dus het behoud van buitengebied) en meer samenwerking om daken vol te krijgen.

De gemeente Best heeft zich een stevig doel gesteld t.a.v. CO2-reductie en worstelt mede daardoor met de vele vergunningaanvragen van ondernemers voor de aanleg van zonnepaneelvelden in het buitengebied van Best. Als onderdeel van het “Voorontwerp bestemmingsplan Buitengebied Best 2019” heeft Gemeente Best momenteel het “Visiedocument Duurzame energie in het buitengebied gemeente Best ter inzage / ter inspraak liggen.

Vooreerst merken wij op de dat niemand het zal zijn ontgaan dat er in Best een zonnepanelenveld aangelegd is aan de Eindhovenseweg (zie foto). Iedereen, ook wij, die niet financieel dan wel prestigieus daarbij is betrokken zal zich rot zijn geschrokken bij het zien van deze omvangrijke ontsiering van het landschap. Ironisch toppunt moge zijn de enkele meters brede zichtstrook langs het fietspad met mooie knotwilgen, vogelhuisje, egelschuilplaatsen etc. terwijl door het zonnepanelenveld de biotoop voor dieren ter grootte van 5 ha volledig is vernietigd.

Kijkend naar het aantal zonnepaneelvelden in Best zegt bovengenoemd "*Visiedocument Duurzame energieopwekking Buitengebied Best*" onder meer dat Gemeente Best 3500 ha groot is en dat 2500 ha daarvan buitengebied betreft. Ook zegt het rapport dat wanneer Gemeente Best alle benodigde energie (Gas en Electra, basis 2017) volledig uit zonnepaneelvelden zou halen er ca 160 velden a 5 ha (zoals het bestaande veld langs de Eindhovenseweg) nodig zijn. Honderd procent van alle voor Best benodigde energie halen uit zonnepaneelvelden is een utopie, maar stel dat het 10 % zou zijn dan nog telt Best in de toekomst 16 van dergelijke zonnepaneelvelden!! Stel u eens een wandeling of fietstochtje voor door ons kleine nu nog mooie en ook kwetsbare buitengebied. Beetje overdreven misschien maar "wandelen, recreëren of fietsen" tussen zonnepaneelvelden lijkt niet echt een pretje waar iemand voor naar Best komt. En dan hebben we het nog niet over de dooie boel onder en rond de zonnepaneelvelden.

Het deelrapport "*Visiedocument Duurzame energie in het buitengebied gemeente Best*" staat haaks op het "*Voorontwerp bestemmingsplan Buitengebied Best 2019*". In dit bestemmingsplan Buitengebied wordt nadrukkelijk het "*kwetsbare, kleine buitengebied*" beschermd tegen "*verstening*" (door bijv de staldering en ruimte voor ruimte regeling). Ook wil de gemeente Best "*toerisme bevorderen*" door een aantrekkelijk buitengebied (Landschap van allure) en subsidies om De Vleut toeristisch aantrekkelijk te maken. Gemeente Best wil haar cultuur-historische waarde behouden, bodemleven verbeteren, wisselteelt toepassen, biodiversiteit verhogen, etc. etc. Er wordt alles aan gedaan om een beter, leefbaarder en mooier buitengebied te creëren.

Ten aanzien van mogelijke locaties voor zonnepaneelvelden staan in het visierapport vage opmerkingen als "bij de aanleg van zonnepanelen dienen landschappelijke waarden en bodem- en flora- en faunawaarden te worden geborgd", "bescherming natuur wordt gewaarborgd", "op passende plekken", etc.

Deze uitgangspunten zoals Gemeente Best in "*Visiedocument Duurzame energie in het buitengebied gemeente Best*" heeft opgenomen zijn veel te vaag, te vrijblijvend en bieden alle ruimte om economisch belang te laten prevaleren boven het belang van de aspecten zoals hierboven genoemd en beschreven in het "*Voorontwerp bestemmingsplan Buitengebied Best 2019*". Industrialisatie van het buitengebied, omwille van energieopwekking, ligt voor de hand en daar zitten de volgende generaties voor 25-35 jaar aan vast! Het buitengebied van Best is dusdanig klein en kwetsbaar dat wij een grootschalige toepassing van zonnepaneelvelden in Best niet als een praktisch uitvoerbare en wenselijke optie zien.

Om een enigszins remmende werking op het ontwikkelen van zonnepaneelvelden in te stellen opperden wij reeds eerder bij Gemeente Best en ook bij andere instanties om de zogenaamde "1 op 2 regeling" toe te passen. De gemeente Best zou hierbij pas een vergunning voor plaatsing van zonnepanelen op de aangewezen grond moeten verlenen wanneer aanvrager aantoonbaar voor elk paneel op de grond er tevens 2 plaatst op daken, wanden, parkeerterreinen (overkappingen) etc.

Graag vernemen wij de reactie van uw partij in deze.

Met name zijn wij benieuwd naar op welke schaal uw partij zonnepaneelvelden in het Bestse buitengebied wil toestaan alsmede uw standpunt inzake toepassing van de door ons voorgestelde "1 op 2 regeling".

Opmerking:

Onbegrijpelijk vinden wij het dat Gemeente Best, vooruitlopend op goedkeuring van het "*Bestemmingsplan Buitengebied 2019*", nu reeds heeft besloten haar, weliswaar voorwaardelijke, medewerking te verlenen aan de ontwikkeling van een tweede zonnepanelenveld met industrieel karakter en dat notabene aan de Toegangspoort naar Het Groene Woud.

Best, 3 maart 2019

Met vriendelijke groeten,

Jose de Bresser (BOBAH, Klankbordgroep Groen)
Jan Teunissen (Klankbordgroep Groen)

BIJLAGE 1: Visie BOBAH Leden Klankbordgroep Groen

Email: info@bobah.nl
Website: www.bobah.nl

Datum: 7 januari 2019
Ref: Reactie BOBAH klankbordgroep groen op zonnepaneelvelden

Beste medewerkers Afdeling Regie en Ontwikkeling,
Tijdens het overleg van Klankbordgroep Groen van 10 december jl. is er gevraagd naar input. Daarom willen wij namens de BOBAH-leden klankbordgroep groen onze overdenkingen over de concept visie 'Duurzame energieopwekking' schriftelijk aan jullie kenbaar maken.

Tijdens de presentatie kwam naar voren dat de provincie het plaatsen van zonnepanelen op grond heeft vrijgegeven met uitzondering van natuurgebieden en enkele specifieke stukken grond in Best. In de ENERGIEAGENDA 2019 – 2030 (provincie Noord-Brabant, p. 8) staat echter dat het volleggen van grond met zonnepanelen alleen geldt voor grond die tijdelijk geen bestemming heeft en we citeren: "Als provincie bevorderen we het tijdelijk gebruik van gebieden voor de inrichting van zonnenvelden, bijvoorbeeld gebieden die wachten op een bestemming wonen of natuur kunnen tijdelijk worden gebruikt voor de transitie. Na de terugverdientijd van de installatie (vaak na zo'n 15 jaar) kan de ruimte alsnog een nieuwe functie krijgen." Het is dus onjuist om te stellen dat de provincie aangeeft alle gebieden (in Best) te mogen gebruiken!

Verder missen we in het plan voor zonnepanelen/windmolens e.d. exacte gegevens: de gemeente moet geen beslissingen nemen op onderbuikgevoelens of op basis van ondernemers met mooie businessmodellen. Bij elk plan moet duidelijk worden aangegeven hoeveel ton CO2 de gemeente nu per jaar uitstoot, en hoeveel ton CO2 per jaar het voorgenomen plan daarop gaat besparen. Alleen op basis van concrete cijfers kunnen we verifiëren of/en hoeveel allerlei maatregelen bijdragen aan CO2-reductie en klimaatdoelstellingen en op basis daarvan de juiste beslissingen nemen.

De gemeente gaf aan voorstander te zijn van zonnepanelen op de daken en niet op de grond. Inderdaad horen zonnepanelen niet geplaatst te worden in buitengebieden met natuurlijke en landschappelijke waarde. Als BOBAH zijn we blij om te horen dat gemeente Best ook zorgvuldig om wil gaan met het buitengebied wat wij als bewonersoverleg vertegenwoordigen.

Wanneer de zonnepanelen op de grond worden geplaatst, geeft de gemeente aan hier voorwaarden aan te gaan stellen. Zo moeten de zonnepanelen worden geplaatst op percelen met geringe landschappelijke waarde. Daarnaast moet er rondom de paneelvelden natuurcompensatie, educatie en informatie aangebracht worden. Daardoor lijkt het alsof de plaatsing van panelen op weilanden minder verstorend is voor het landschap, bewoners, toerisme, natuur en waterhuishouding. Hier zijn we het als BOBAH echter niet mee eens en wel om de volgende redenen, namelijk:

Landschap, bewoners en toerisme: vele mensen genieten van ons mooie buitengebied. De aangegeven natuurcompensatie rondom de paneelvelden zal altijd minder hoog zijn dan de zonnepanelen zelf i.v.m. schaduw. Hierdoor blijft het aanzicht nog steeds industrieel. Iets lelijks afdekken met groen wordt ook wel schaamgroen genoemd.

Daarnaast staat in eerdere opgestelde rapporten van bestemmingsplannen voor het buitengebied van de gemeente Best de visie om het buitengebied te ontstenen. Het buitengebied moet juist groener worden, cultuurlandschappen in ere herstellen. Het zetten van zonnepanelen op percelen staat haaks op eerder genomen beslissingen. De aanleg van een zonnepaneelveld als entree bij het Groene Woud verandert het Groene Woud in "Het Grijs Woud". Bovendien wordt in de media door steeds meer mensen negatief gereageerd op paneelvelden, dit laat zien dat de bewoners, en natuurlijk ook de toeristen, hier niet op zitten te wachten.

Natuur: De bouw van zonnepaneelvelden kan grote gevolgen hebben voor de natuur. Zonlicht en regen bereiken de bodem niet meer, waardoor die uitgeput raakt. Bodemleven en hierdoor de vruchtbaarheid van onze grond gaat teniet onder de panelen. Wanneer we de gronden wel weer nodig hebben om gewassen te verbouwen (denkende aan de groeiende wereldbevolking), zal het vele jaren duren voordat de grond weer een goede oogst kan geven.

De panelenvelden hebben ook invloed op de biodiversiteit. Zoals hierboven beschreven zal het voedsel voor o.a. vogels afnemen. Daarnaast wordt er rondom de paneelvelden hekwerk aangebracht om ze te beschermen. Er kan geen haas, egel, das, vos, etc. in of uit. Ook hierdoor zal biodiversiteit verloren gaan.

Waterhuishouding: door de klimaatsverandering wordt het weer steeds extremer, langere periode van droogte en hevige regenval in korte tijd. Hierdoor moet het watersysteem robuuster worden. De sponswerking van de bodem is dan ook erg belangrijker. Wanneer er water valt kan de bodem dit opnemen. Door zonnepanelen te leggen op een weiland zorgt dit voor afdekking van de grond en daardoor door een te snelle afwatering. Deze versnelde afvoer op de hoge zandgronden in Brabant zorgt ook nog eens voor verdrogingsproblemen, aangezien het water niet de tijd krijgt om het grondwater aan te vullen. Dit zal ertoe leiden dat aangrenzende percelen bij hevige regenval verzuipen en in tijden van de droogte sneller verdrogen.

Niet alle gronden met geringe maatschappelijke waarden mogen gebruikt worden. Het advies van de provincie is om alleen gronden te gebruiken die tijdelijk niet gebruikt gaan worden voor de feitelijke bestemming (zoals eerder aangegeven: "gebieden die wachten op een bestemming wonen of natuur")

Voorstel: "zonnepaneel-saldering"

We snappen als BOBAH dat de gemeente wil en moet verduurzamen en daar zijn we het ook mee eens. Wij zien alleen paneelvelden op de grond niet als de absolute oplossing zoals hierboven aangegeven. Het zijn momenteel investeerders die gemakkelijk en snel geld willen verdienen met de aanleg van paneelvelden en dat "verkopen" vanuit ideële motieven.

Daarom stellen wij voor om een extra voorwaarden op te nemen in het voorstel: zonnepaneel-saldering. Simpel gezegd: voor elk paneel op de grond moet de aanvrager er twee op een dak leggen (stallen of bedrijfshallen). Dit voorkomt het grootschalige plaatsen van zonnepanelen op cultuurgronden.

1. Zonnepaneel-saldering: één op de grond --> twee op een dak

Dus geef als gemeente Best pas een vergunning af voor plaatsing van zonnepanelen op grond als de aanvrager al 2 keer de hoeveelheid zonnepanelen op daken heeft gerealiseerd. Dus een verhouding van 2-1: twee panelen op de daken, maximaal één op de grond. Zo kan de gemeente Best verduurzamen: én een betere benutting van de beschikbare daken en behouden we veel meer gronden in het buitengebied voor toerisme, beleving, natuur en voedsel! Bovendien is deze voorwaarden ook gemakkelijke te meten en te handhaven.

Het zou mooi zijn als gemeente Best een voorbeeld wordt voor andere gemeente door goede voorwaarden te stellen voor zonnepanelen op grond. Want je wilt toch ook liever de eerste gemeente zijn die alle daken heeft benut met zonnepanelen i.p.v. al haar grond vol heeft liggen met zonnepanelen.

We moeten zorgen dat we als mensheid en gemeenschap onze footprint in de natuur niet voortdurend vergroten. Zonnepanelen horen daarom zoveel mogelijk thuis in de gebouwde omgeving in brede zin!

Wij horen graag wat jullie met ons advies gaat doen. Mochten er onduidelijkheden of vragen zijn dan kan je die altijd stellen. Wij zien in het buitengebied in ieder geval liever paddenstoelen uit de grond schieten dan zonnepanelen!

Namens de BOBAH (leden Klanbordgroep Groen)

José de Bresser
Jan Teunissen